

Skolplacering åk 4-6 Ulrika skola, omedelbar justering

Förslag till barn- och ungdomsnämndens beslut

1. Ulrika skola från och med höstterminen 2023 omfattar årskurserna 1-3 samt förskoleklass.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärende

En utredning har genomförts utifrån beslut från Barn- och ungdomsnämnden i december 2022 om årskurs 4-6 på Ulrika skola från och med höstterminen 2023 ska ha all undervisning på Nykils skola eller återgå till del av undervisning på Nykils skola. I uppdraget ingick även att utreda alternativet att all undervisning i årskurs 4-6 bedrivs på Ulrika skola samt beskriva hur undervisningskvaliteten kan säkerställas på plats i Ulrika.

I utredningen har elever, vårdnadshavare och medarbetare fått delge sina synpunkter och erfarenheter angående de olika alternativen. Utredningen har fokuserat på utbildningskvalitet utifrån skolansuppdrag, förutsättningar för undervisning, resultat och skolskjuts. Slutsatsen av utredningen visar att det är mest gynnsamt för eleverna att undervisas på Nykils skola i årskurserna 4-6.

Utifrån detta föreslår Utbildningsförvaltningen att barn- och ungdomsnämnden fattar beslut om att låta Ulrika skola omfatta årskurserna 1-3 samt förskoleklass och att paragrafen justeras omedelbart.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Skolplacering åk 4-6 Ulrika skola, omedelbar justering (apr-23)
Bilaga 1 – Utredning årskurs 4-6 på Ulrika skola

Bakgrund

I december 2022 beslutade barn och ungdomsnämnden (dnr BOU 2022-965) att eleverna som går i årskurs 4-6 på Nykils skola men som tillhör Ulrika skola fortsatt ska ha all undervisning på Nykils skola under vårterminen 2023. I samband med det beslutet gavs utbildningsdirektören i uppdrag att utreda om årskurs 4-6 på Ulrika skola från och med höstterminen 2023 ska ha all undervisning på Nykils skola eller återgå till del av undervisning på Nykils skola. Utbildningsdirektören fick även i uppdrag att utreda alternativet att all undervisning i årskurs 4-6 bedrivs på Ulrika skola samt beskriva hur undervisningskvaliteten kan säkerställas på plats i Ulrika.

Landsbygdsstrategi

Skola och barnomsorg är kommunal service fastställd i lag. Linköpings kommun har en väl utbyggd grundskole- och barnomsorgs verksamhet i omlandet. Kommunen fäster stor vikt vid yngre barns behov av att ha en skola i sin närhet och strävar därför efter att erbjuda barnomsorg samt skolverksamhet för de lägre åldrarna nära där barnen bor. Detta kan innebära att små förskoleavdelningar och grundskoleklasser är motiverade på landsbygden. För skolor på landsbygden finns ett tillägg i budget för de kostnader som mindre elevunderlag innebär.

Linköpings kommuns uppdrag gällande skolan är att ge alla elever en god och likvärdig utbildning som håller hög kvalitet oavsett om skolan finns i tätort eller i omlandet. Men även om utbildningens kvalitet alltid är viktigast behöver för- och nackdelar vägas mot varandra. Exempelvis kan för få barn på en skola ha negativa konsekvenser för barnets utbildning och sociala interaktion. Samtidigt kan en alltför lång resväg till skolan vara negativt ur andra aspekter.

Representanter från barn- och ungdomsnämnden har mött byalaget för att lyssna in synpunkter.

Utredning

En utredning har genomförts som fokuserar på hur utbildningskvalitet kan säkerställas i samtliga förslag och vilka konsekvenser det får för elevernas utbildning. I utredningen har erfarenheter och synpunkter från elever, lärare och vårdnadshavare beaktas. Alla dessa grupper har fått delge sina synpunkter vid flera tillfällen och i olika former.

I utredningen beskrivs att rektorerna berättar om att det på Nykils skola finns större möjligheter till behöriga lärare i alla ämnen. Skolverkets statistik över lärarbehörigheten stödjer ledningens beskrivning angående behörigheten och det framgår av statistiken att Nykils skola har en högre andel behöriga lärare jämfört med Ulrika skola. Dock saknas för närvarande tillgång till speciallärare på Nykils skola vilket i dagsläget finns på Ulrika skola. Tillgängligheten till elevhälsan är större på Nykils skola eftersom fördelningen av tjänsterna görs utifrån elevantal. Går eleverna på mellanstadiet i Nykil begränsas inte deras möjlighet till elevhälsan på grund av tillgänglighet och det geografiska avståndet på annat sätt än övriga elever på mellanstadiet i Nykil. Trots den nuvarande bristen på speciallärare görs bedömningen att eleverna har större

tillgång till behöriga lärare och elevhälsa i Nykil vilket går helt i linje med Skolinspektionens tillsyn.

Rektorerna beskriver vidare att det finns utmaningar med att organisera undervisningen delvis på Nykils skola. Det handlar exempelvis om att det är problematiskt schematekniskt och rent praktiskt i undervisningen. Undervisande lärare bekräftar denna bild. Eleverna som nu går på högstadiet beskriver undervisningen på Nykils skola som mer varierad och utmanande. De yngre eleverna uttrycker att det på Nykils skola finns fler lärare i klassrummet vilket gör att de upplever att de får mer hjälp. Lärarna beskriver att eftersom eleverna från Ulrika skola är i ett mycket mindre sammanhang är de vana att få hjälp direkt och har därmed inte utvecklat andra strategier för att komma vidare när de stöter på ett hinder. Eleverna berättar att när de är i en större grupp kan de ta hjälp av sina kompisar i klassen. Den forskningssammanställning som Håkansson och Sundberg (2020) har gjort visade på att det i åldersblandade klasser finns risk att elever sällan samarbetar för att lösa problem, att de sällan hjälper andra elever och att de är mindre produktiva vilket överensstämmer med lärarnas erfarenhet. Lärarna beskriver att det är problematiskt att hålla tempot uppe och motivera eleverna framåt samt svårt att alternera par- och gruppindelningar i åldersblandade klasser då det inte går att skapa variation i någon större grad och möjligheten till att träna samarbete begränsas därmed. Skolinspektionen (2020) beskriver att god undervisningskvalitet innebär att undervisningen ska ge eleverna strategier för att ta eget ansvar för sitt lärande och att metoderna ska varieras. Utifrån detta bedöms eleverna på mellanstadiet få en mer kvalitativ undervisning på Nykils skola och att undervisningen där bör ske på heltid för att kvaliteten ska kunna säkerställas alla dagar.

Vad gäller resultat på bedömningsstöd årskurs 1 och nationella prov årskurs 3 visar utredningen att resultaten för eleverna på Ulrika skola ligger lägre än Nykils skola och kommunens snitt. Hälften av eleverna under åren 2019 till 2022 når lägsta godtagbara nivå på bedömningsstödet i svenska i årskurs 1 på Ulrika skola. Skolinspektionen noterade att eleverna på Ulrika skola inte nådde målen i svenska i år 3 vid tillsynen 2012 och noterade att måluppfyllelsen för årskurs 5 brast i de flesta ämnen. När det gäller nationella proven årskurs 6 och andel elever som har nått minst betyg E i årskurs 6 har eleverna på Ulrika skola högre resultat i ämnet svenska jämfört med Nykils skola och kommunens snitt. Observera att eleverna på mellanstadiet har gått på både Ulrika skola och Nykils skola. I SCB:s regressionsanalys skattas en högre andel elever inte uppnå behörighet till gymnasiet på Ulrika skola i jämförelse med Nykils skola och kommunen som helhet. Under flera år har elevernas måluppfyllelse på Ulrika skola varit låg. Det syns i resultatredovisningen 2019-2022 och även vid Skolinspektionens tillsyn 2012. Det tillsammans med en låg andel behöriga lärare medför att det är problematiskt att säkerställa undervisningskvaliteten på Ulrika skola.

Om elevunderlaget vid en viss skolenhet är begränsat kan fjärrundervisning vara aktuell. I och med att lärare och elever kan ta sig mellan skolenheterna på ett relativt enkelt sätt och eftersom det endast är möjligt med fjärrundervisning

i modersmål, moderna språk samt teckenspråk i årskurserna 4-6 medför detta att fjärrundervisning inte är aktuellt för Ulrika skola.

Trygghet och studiero

Lärarna upplever att eleverna blir tryggare av att vara på samma skola alla dagar i veckan. Eleverna får en trygghet genom att dagarna är förutsägbara, de känner igen sig i strukturen och de har material och kompisar på ett och samma ställe. Eleverna ger samma bild som lärarna. De upplever att det är rörigt att vara delvis på Nykils skola och att det är svårt att veta vilka regler som gäller, vilket material de ska ha med sig och vilka dagar de ska vara var. Tryggheten på båda skolorna är enligt eleverna lika och detta bekräftas av skolornas trygghetsenkäter. När det gäller studiero upplever eleverna att det är bättre studiero på Ulrika skola och deras bedömning är att det beror på att det färre elever i klassrummet där.

Eleverna beskriver att det är lättare att få vänner i en större grupp. Det framkommer från både lärare och elever att det har varit svårare socialt för eleverna att vara delvis på Nykils skola då det är svårt att interagera med en klass när man inte är där hela tiden. Någon uttryckte det som att eleverna var gäster på skolan. På Ulrika skola finns det färre elever. En vårdnadshavare beskriver att det blir sårbart i en mindre grupp då barnet känner sig ensam om den enda kompis är sjuk. Andra vårdnadshavare lyfter fram att den åldersblandade skolan är bra för att eleverna leker över åldersgränserna. Lärarna beskriver att konsekvenser av att ha få kompisar har visat sig större för de som är äldst eller yngst då de har än färre att leka med nära sin egen ålder. En vårdnadshavare beskriver det som att allas sociala behov inte kan tillgodoses på Ulrika skola. Detta lyfts även fram i Landsbygdsstrategin, att för få barn på en skola kan ha negativa konsekvenser för barnets utbildning och sociala interaktion.

Trygghet är viktig för elevernas trivsel, trivsel är viktig för skolnärvaro och skolnärvaro är viktigt för skolprestationer och psykisk hälsa. Merparten av eleverna vill gå på Nykils skola på heltid. Kompisar och trivseln är de främsta anledningarna de lyfter fram. Varken lärare, elever eller skolledning anser att det utifrån sociala aspekter är fördelaktigt att gå del av skolveckan på Nykils skola.

Elever, lärare och vårdnadshavare beskriver att det är en fördel för eleverna att gå på mellanstadiet på Nykils skola. De menar att det är ett steg på vägen mot en större högstadieskola med fler elever och lärare. Flera vårdnadshavare menar att det blir ett för stort steg från Ulrika skola till en stor högstadieskola. Det förekommer dock vårdnadshavare som resonerar att eleverna är mer redo för att åka skolskjuts en längre sträcka när de ska börja högstadiet. Lärare på högstadiet beskriver att eleverna från Ulrika skola inte är rustade för mängden personer som finns på skolan och storleken på klasserna. Elever och lärares erfarenhet om steget det faktiskt innebär att börja på en så pass mycket större skola som högstadieskolorna värderas tungt och därav görs bedömningen att det är till stor nytta för eleverna att gå på Nykils skola. Eftersom övergångar av olika slag framhålls som kritiska för närvaron är det av yttersta vikt att eleverna

tas emot på ett bra sätt och att det finns goda rutiner för överlämning inför varje byte av stadie.

Skolskjuts

Flera elever förmedlade i utredningen att de behöver gå upp tidigare på morgonen och att det tar längre tid att åka till skolan i Nykil. Den elev från Ulrika som har längst bussresa under vårterminen 2023 åker buss i 47 minuter enkel resa till Nykils skola. Högstadieläverna beskrev att de har vant sig vid bussresorna. De berättade även att det var viktigt för dem att veta när bussarna går, när turerna förändras och att de kommer i tid för att det inte skulle skapa en oro. Ingen elev från mellanstadiet uttryckte samma oro över busstiderna och turerna. Skolledningen berättade att skolskjutsen numer fungerar bättre och att vårdnadshavare inte framför klagomål som de tidigare har gjort. Lärare beskrev att de tyckte att skolskjutsen fungerar bra men att de har uppmärksammat att eleverna från Ulrika ofta behöver vänta längst på sin buss hem och att årskurs 4 och 5 en dag i veckan behöver vänta in årskurs 6 som då har en längre skoldag. Det är viktigt att skoldagarna inklusive skolskjutsen inte blir onödigt långa för eleverna och att tiden för eventuell väntan kan nyttjas på bästa sätt genom att exempelvis anordna extra studietid eller attraktiva fritidshemsaktiviteter. Skolan är ansvariga för eleverna tills dess att bussen kommer.

Skolskjutsen åker aldrig på utdömda vägar. Bussbolaget meddelar att vägen över Duseborg, som vårdnadshavare har uttryckt oro över, inte är några problem att trafikera.

Samtliga blivande mellanstadieläver läsåret 2023/2024 på Ulrika skola får Nykils skola som skolskjutsskola om mellanstadiet flyttas till Nykils skola. Alla dessa elever kan åka i samma buss till skolan. Skolledning och lokalsamordnare gör bedömningen att eleverna som finns med i prognosen framöver kommer att få plats på Nykils skola.

Enligt landsbygdsstrategin är eventuella negativa konsekvenser av skolskjuts en viktig faktor att beakta. Lärarna uttrycker att det är det enda som är positivt när eleverna är deltid på Nykils skola är ur ett barnperspektiv, att de inte behöver åka lika lång skolskjuts. Dock uttrycker eleverna enligt lärarna att det är okej att åka skolskjuts såvida de får gå på Nykils skola. Vårdnadshavare som idag har barn som åker skolskjuts är inte oroad över skolskjutsen, där framhävs istället det sociala mervärdet av att gå på Nykils skola. Argument från vårdnadshavare som är oroliga över skolskjutsen angående läxor, hälsa och fritid återfinns inte bland svaren från elever eller lärare. Sammantaget anser majoriteten av de intervjuade att flera andra aspekter väger upp en eventuell längre skolskjuts. Extra hänsyn bör dock tas så organisationen kring skolskjutsen blir så bra som möjligt ur ett barnperspektiv.

En faktor som högstadielärarna men även någon mellanstadielärare lyfter är att de anser att elever från Ulrika och Nykil missgynnas av riktlinjerna för skolskjuts eftersom de i praktiken inte har ett fritt önskemål om skola till årskurs 7 då de är beroende av att få skolskjuts. Just nu åker eleverna till Tokarpsskolan och har moderna språk och får på så sätt en introduktion till skolan men till årskurs 7 kan Ånestadsskolan vara den skola som de får

skolskjuts till beroende på vilken skola de har närmast till. Om alla elever gick på samma högstadieskola skulle kostnader för skolskjutsen minska.

Den samlade bilden är att det är mest gynnsamt för eleverna att gå heltid på Nykils skola och därmed föreslås att all undervisning i årskurs 4-6 sker heltid på Nykils skola och att Ulrika skola har årskurserna 1-3 samt förskoleklass från och med höstterminen 2023.

I Ulrika skola är lokalerna för slöjd inte ändamålsenliga för mellanstadiet och det saknas behöriga lärare i engelska, biologi, kemi, fysik, teknik, bild, musik, slöjd, språkval och hem- och konsumentkunskap. Behöriga lärare har dessutom saknats över tid. Fjärrundervisning är inte en möjlighet för att lösa det. Sker all undervisning på Nykils skola ges eleverna större möjlighet till behöriga lärare i alla ämnen och en tillgängligare elevhälsa. Sker all undervisning på Nykils skola blir undervisningen mer sammanhängande och schemalaggningsen kan utgå från andra viktiga faktorer än vilka dagar eleverna är på skolan. Eleverna får ett större socialt nätverk och större möjlighet att utveckla förmågor och strategier kring problemlösning och samarbete om de går i en större klass. Eleverna får en ökad trygghet i och med förutsägbarheten vad gäller all logistik, undervisning och det sociala samspelet om de är på Nykils skola varje dag. När elever har varit i ett större sammanhang känner de sig mer förberedda på att börja högstadiet och potentiella risker vid den övergången minskar.

Lärarnas arbetsmiljö förbättras med fler kollegor att utvecklas tillsammans med samt belastningen vid egen eller kollegors frånvaro och stressen över brist på vikarier minskar. Svårigheten i att undervisa två olika gruppkonstellationer försvinner och fokus kan läggas på att utveckla undervisningen.

Vid undervisning på Nykils skola behöver fler elever åka skolskjuts varje dag. Elever uttrycker att de vänjer sig vid skolskjutsen och att det positiva med att vara på Nykil uppväger tiden de behöver resa. Skolskjutsen fungerar i dagsläget mycket bättre än tidigare och det är av vikt att både skolan och skolskjutsplaneringen tar hänsyn till att skoldagen och skolskjutsen inte blir onödigt långa för eleverna, att turerna alterneras och att eleverna får möjlighet till meningsfulla aktiviteter vid eventuell väntan.

För att eleverna ska få allra bästa förutsättningar på Nykils skola behöver skolan säkerställa att studieron är tillfredsställande och att mottagandet och överlämningen är av god kvalitet utifrån elevernas behov.

Vid utredningen framkommer att det finns behov av att säkerställa ämnesbehörighet av lärare på Ulrika skola samt möjlighet att se över skolskjuts till Tokarpsskolan på högstadiet för alla elever.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader för skolskjuts ökar, beräknas i likhet med läsåret 2022/2023.

Kommunala mål

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget innebär inte någon påverkan utifrån jämställdhetsperspektivet och därmed finns inte grund för en djupare analys i detta ärende.

Uppföljning och utvärdering

Verksamhetsområdeschef följer upp överlämningen och mottagandet av eleverna på huvudmannanivå. Uppföljning av resultat samt trygghetsenkät och attitydundersökning sker på varje skolenhet årligen.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Förhandling enligt MBL § 11 har skett 4 april 2023. Förhandlingen avslutades i enighet.

Utbildningsförvaltningen

Robert Bredberg

Beslutet skickas till:
Rektor för Nykil, Ulrika och Rappestads
skolor
Verksamhetsområdeschef område
nordväst
Ekonomichef utbildningsförvaltningen
Nämndekonom BOU